

AKTIVNÍ DVOUPÁSMOVÝ REPROBOX

JBL PRO PRX 715M

> Distributor: AudioMaster CZ a.s. | Ocelářská 937/39, 190 00 Praha 9
Tel: 800-131-134 | distribuce@audiomaster.cz | www.audiomaster.cz

> Autoři recenze:
David Bartošák

> Web výrobce:
www.jblpro.com

> Doporučená cena:
29 990 Kč

V jedné studii pojednávající o soudobém marketingu jsem se dočetl, že v technických oborech působí nejdůvěryhodněji značky, jejichž název je tvořen „třípísmennými zkratkami“. A skutečně, náš jednoznačně technicky orientovaný audio-průmysl je plný firem, jejichž logo si vystačí s libovolnými třemi položkami abecedy. Považte - AKG, BBE, MXL, QSC, KRK, RCF, APS...

Jistě nemůžeme všechny uvedené značky automaticky podezřívat z marketingové „vyčuranosti“ a snahy dodat svým výrobkům u zákazníků na podprahové důvěryhodnosti. Najdou se mezi nimi totiž výrobci, kteří se kvalitou a inovativností vlastní produkce proslavili dávno předtím, než první novodobý „marketingový specialista“ poprvé vkročil na povrch této planety.

Ze značek v titulku uvedených k nim jednoznačně patří rakouský mikrofonní gigant AKG, a z těch neuvedených? Pokud „modří“ v rozporu s obvyklým očekáváním náhodou ještě nevědí, možná již budou vědět „oranžoví“. Samozřejmě mám na mysli značku JBL, kterou v roce 1946 založil James B. Lansing. V jejím názvu tudíž nejde o žádné promyšlené marketingové kejkle, ale o veleskromné zvětšení iniciálů jména otce zakladatele. O tom, čím se firma za téměř 70 let svého úspěšného působení na poli profesionální audiotechniky proslavila, bude s vysokou pravděpodobností něco

vědět každý, kdo je schopen alespoň prostými slovy vystihnout elementární rozdíl mezi mikrofonom a kornoutem vanilkové zmrzliny. Což jsou předpokládám všichni čtenáři našeho časopisu, a proto si dovolím bez dalšího zbytečného slovního balastu odskočit rovnou k objektu dnešního testu, jímž je dvoupásmový reprobox JBL PRX 715. Série PRX 700 – představená ve druhé polovině roku 2013 – je již třetím krokem, jímž americká společnost JBL odpovídá na současné požadavky trhu s malými a středními aktivními ozvučovacími systémy, který až do nedávna obhospodařovali spíše evropská výrobců. Zatímco první série PRX 500, představená v roce 2007 měla za úkol nenechat si aktivní ozvučovací vlak ujet příliš daleko a následující „šestistovka“ plnila chruščovské zadání „dohnat“, úkolem nové „sedmistovky“ je již zcela jednoznačně předstížení konkurence, a to jak z pohledu výbavy, výkonu, tak poměrem kvalita/cena a samozřejmě v neposlední řadě též podílu na trhu.

čtyř 18" wooferů fungovat v roli hlavního PA na nějakém místním festiválku a nakonec pod nohama větších či menších hudebních hvězd plní úlohu výkonných pódiových monitorů. Jinými slovy, jedná se o bedny, které by si na sebe měly v každém případě umět vydělat, ať už si je pořídí mobilní DJ, hudební klub, lokální zvukař, plesová kapela či dokonce větší rentálka.

Nutno přiznat, že výrobce si je zřejmě všech těchto požadavků plně vědom a svůj produkt jim evidentně velice dobře přizpůsobil. Tabulkové parametry hovoří o celých 1500 W výkonu, jež Bi-Amp zesilovač třídy D spravedlivě po 750 W dělí mezi 15" basový woofer a 1,5" neodýmiový kompresní driver. Až se člověk někdy diví, že takový příděl Wattů ten malý výškový reproduktor s polymerovou membránou vůbec snese...

Tak či onak JBL PRX 715 nabízí 136 dB špičkového akustického tlaku při frekvenčním rozsahu 58 Hz – 17,2 kHz (s tolerancí +/- 3 dB), což je hodnota jistě úctyhodná a tak říkajíc „na výši doby“.

Model PRX 715 svou koncepcí cílí do asi nejprodávanější sféry 15" kompaktních boxů, v níž uživatelé zpravidla vyžadují co nejlepší poměr mezi rozměry, hmotností a výkonem a občas také funkce dovolující co nejuniverzálnější použití. Koneckonců boxy této třídy bývají v praxi pověřovány úplně všemi myslitelnými zvukařskými úkoly. Jednou slouží coby samostatný ozvučovací systém na stojanu v aplikacích, kde je vyžadován pouze mikrofon či CD přehrávač, jindy v systému 2+1 doplněné o jeden centrální subwoofer ozvučují malou diskotéku či klubík, o týden později mohou společně s posilou

I přes chlapácké rozměry boxu 714,43 mm x 445,13 mm x 358,71 mm je PRX 715 osazen překvapivě pouze jedním madlem. Nikterak to však nevadí, vzhledem k hmotnosti pouhých 21 kg, na niž má vedle váhově úsporných „class D“ zesilovačů a odlehčených měničů s technologií Differential Drive též podíl lehká topolová překližka, z níž je vyroben korpus. Ve skutečnosti skříň o značném větší objemu opticky vyvolává představu daleko vyšší hmotnosti, jež se po uchopení naopak automaticky přetaví v dojem „jejda, to je ale lehký“. Jednochlupovost zde tedy není žádnou škodolibostí výrobce směrem k uživatelům, ale skutečnou realitou, jež se ve finále odrazí v úspoře času a lidských sil, což může teoreticky nakonec vést i k nižším provozním nákladům. Povrchová úprava v provedení „smirkový papír“, pardon v řeči výrobce „DuraFlex“, dělá

dojem, že v klidu vydrží nějakou tu nepřízeň počasí či tukanec při transportu. Podobně odolným dojmem působí i ocelová mříž, doplněná o protidešťovou sítku, chránící reproduktory.

V dané kategorii neobvykle bohatě působí elektronická výbava. Najdeme zde dva vstupní kanály (+4 dBu) osazené konektory Neutrik Combo, které dovolují připojení konektorů XLR i TRS. K úplné dokonalosti pak konektivitu povyšuje dvojice vstupních konektorů RCA/Cinch (-10 dBv) a XLR výstup THRU (+4 dBu) určený k dalšímu řetězení signálu.

Každý z kanálů má vlastní ovladač hlasitosti, u prvního z nich lze pomocí bezpečně zapuštěného tlačítka přepínat mezi linkovou a mikrofonní úrovní. Druhý z nich je rovněž vybaven podobným tlačítkem, které však v tomto případě

Tabulkové parametry JBL PRX 715 hovoří o celých 1500 W výkonu, jež Bi-Amp zesilovač třídy D spravedlivě po 750 W dělí mezi 15" basový woofer a 1,5" neodýmiový kompresní driver.

PRX715

slouží k „odzemění“ jeho vstupního konektoru v případě, kdy se objeví brumící zemní smyčka mezi boxem a dalším připojeným elektronickým zařízením (což mohou být klávesy, DJ mix atd.). Výrobce tedy předpokládá užití boxu i v roli komba pro „one man show“ apod., kdy do prvního kanálu může být zapojen mikrofon, do druhého kytara, klávesy či jiný nástroj a do konektorů RCA ještě navíc CD player nebo automatický buebník. Případný stereosignál na vstupech RCA je převeden na mono, úroveň hlasitosti však poněkud nepochopitelně závisí na nastavení potenciometrů obou kanálů. Při troše dobré vůle a laborování je to však bez problémů použitelné a box tedy poslouží i jako malý mix až pro 4 různé signály.

To ovšem není vše. Pomocí dvou třípolohových tahových přepínačů je dále možné nezávisle nastavit, který kanál (zda první, druhý

či oba) bude box zesilovat a který kanál bude odeslán na výstup THRU. Uplatnění v praxi pak může být kupříkladu takové, že si klávesák, používající PRX715 jako monitor, připojí do prvního kanálu své klávesy, zesílí je a z výstupu THRU dále odešle zvukaři k zesílení do PA, zatímco do druhého kanálu zapojí metronom, který bude pouze zesilován boxem, ale ke zvukaři již odeslán nebude.

Soupisu elektronické výbavy pak doplňuje přepínač zvukového režimu MAIN (celopásmový provoz)/MON (omezí nejnižší frekvence ve prospěch středů, při použití v úloze podlahového monitoru) a tlačítko, které odpojí indikační LED na přední straně boxu v případech, kdy

Ovládací panel prozrazuje přítomnost dvou vstupních kanálů (+4 dBu) osazených konektory Neutrik Combo, které dovolují připojení konektorů XLR i TRS. Konektivitu pak zvyšuje dvojice vstupních konektorů RCA/Cinch (-10 dBv) a XLR výstup THRU (+4 dBu) určený k dalšímu řetězení signálu.

by její jasně modré světlo mohlo působit rušivě. Nutno dodat, že téměř všechny ovládací prvky disponují barevnými LEDkami, jež informují o jejich stavu, ať už se jedná o přítomnost signálu na vstupu, sepnutí limiteru nebo aktuální pozici jednotlivých tlačítek.

I přes použití energeticky efektivního Class D zesilovače je box osazen nuceným chlazením, jehož ventilátor rozhodně nelze označit za úplně tichý. Zvukovému projevu ventilátoru pak ještě zdatně sekunduje lehký šum, linoucí se z reproduktorů v okamžicích, kdy není maskován silnějším užitečným signálem na vstupu. Ve většině ozvučovací situací jsou pochopitelně tyto rušivé zvuky zcela maskovány ruchem okolí, ať už jde o ševlečící publikum, či venkovní vítr. Přesto výrobce, vědom si této vlastnosti, instaloval do boxů série PRX700 funkci gate, se záměrem tyto nežádoucí projevy potlačit. Místo toho se mu povedlo stvořit zřejmě nejkontroverznější prvek jejich výbavy.

Gate totiž funguje tak, že při absenci užitečného signálu na některém ze vstupů po cca pěti minutách změni barvu indikační LED z modré na červenou, zamutuje výstup a po dalších zhruba deseti sekundách odpojí i ventilátor. Box se tak stane vzorně tichým, ovšem... po opětovném namodulování signálu na vstup gate potřebuje znatelný zlomek sekundy ke svému plnému otevření, a to už může být za jistých okolností slyšet. Tedy alespoň teoreticky, v případech, kdy kupříkladu ztlachtý dav očekává se smrtelným napětím projev milovaného politika a z reproduktorů se následně ozve něco jako „...obry večer dámy a pánové...“. Skutečnost je samozřejmě taková, že v 99,9% případů uživatel práci gate vůbec nezaznamená,

Dvojice 37mm přřrub pro reprostojany dovoluje umístění boxu buď v pozici rovné či naklonené.

Ani jako pódiové monitory nás PRX neklamaly. Vzhledem k jejich vyrovnanému zvuku a schopnosti slušně zahrát i nižší basové pásmo se osvědčily především jako ideální odposlech pro klávesáky.

nakonec i já jsem tuto funkci „objevil“ až při důkladném zkoumání boxu v laboratorních podmínkách domácího studia, zatímco v předchozí praxi – „na kšeftech“ – jsem o ní neměl ani ponětí, a zmiňuji se zde o ní vlastně pouze pro úplnost. Což ovšem nemění nic na tom, že jí považuji za v podstatě zbytečnou.

Když už mluvíme o té praxi „na kšeftech“, vzali jsme PRX715 celkem na 5 akcí, kde jsme jí vyzkoušeli ve všech úlohách, jež jsem zmínil v první části článku a nutno říci, že ve všech bez výjimky obstála na výbornou i ve srovnání s naším standardním systémem, který je italského původu, rovněž nese třípísmenné logo a ještě ke všemu byl dražší.

Základním zvukovým dojmem je určitě vyváženost. Box neupřednostňuje žádné pásmo a na první poslech ani nikde nezaznamenáme zásadní frekvenční nedostatky. Pěkně od basů až k výškám je všechno pěkně spojené, kompaktní, měkce a při tom velmi konkrétně znějící. PRX700 při tom není cizí ani dynamická hloubka a zvukový detail, což podle mého skromného názoru předchozí generace aktivních boxů JBL poněkud postrádaly.

I přes chlapácké rozměry 714,43 mm x 445,13 mm x 358,71 mm je box osazen překvapivě pouze jedním madlem. Vzhledem k hmotnosti pouhých 21 kg to však komfortu nošené nijak neškodí.

V některých zahraničních diskuzích jsem narazil na názory „že JBL má oproti konkurenci lépe znějící basy a středobasy“, v jiných zase „že lépe hrajou výšky“. Skutečnost je však taková, že obě pásma hrají skutečně velice dobře, dokonale se na dělící frekvenci pojí a z obou reproduktorů zvukař dostane pravděpodobně přesně to, co bude potřebovat a je jedno, jestli preferuje cinkavou akustickou kytaru, pronikavou elektriku, přesně definované baskytarové licky, čistě srozumitelný vokál nebo cokoliv jiného.

Ať už jde o reprodukovanou hudbu či live, vždy platí, že rock zní jako rock, metal jako metal, folk jako folk, jazz jako jazz a zpěv jako zpěv. Jestli to mají jiní výrobci vždycky také tak si netroufám posoudit.

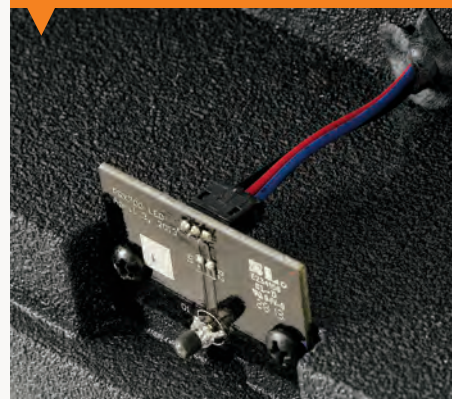
Samozřejmě obzvlášť v případech, kdy jsme sedmsetpatnáctku kombinovali s větším počtem subwooferů, bylo potřeba mírně doekvalizovat frekvenční charakteristiku zejména v oblastech, kde se stýkal frekvenční rozsah jednotlivých boxů. Avšak po tomto zákroku s nimi byla práce až nečekaně jednoduchá. Řekl bych, že Hertze byly vždy OK, Decibelly nechyběly a muzika se hrnula ven jako z mnohem většího systému.

Parádní disciplínou PRX715 bylo live zvučení v sestavě 2+1 ve sklepním rockovém klubu, jenž nepostrádal nezbytnou rekvizitu takovýchto prostorů, již je bohatě klenutý strop. Naši nehybnoucí lásku si získaly již v okamžiku transportu po úzkém točitém schodišti a další důležité plusové body jsme jim připsali za dvojici 37 mm přírub pro reprostožany. Ty totiž dovolují umístění boxu buď v pozici rovné či naklonené. A právě druhá z nich umožňuje optimální nasměrování vyzařovací charakteristiky směrem k posluchačům a současnou eliminaci odrazů od stěn, stropu a podobně. Uznávám, že tato možnost není u JBL zase až tak převratná, nutno však také podotknout, že u všech srovnatelných výrobků na trhu ji také nenajdeme.

Ani jako pódiové monitory nás PRX neklamaly. Vzhledem k jejich vyrovnanému zvuku a schopnosti slušně zahrát i nižší basové pásmo se osvědčily především jako ideální odposlech pro klávesáky. Ovšem asymetrická konstrukce zadní stěny je nedovoluje položit na pódium v zrcadlově párové kombinaci – to v případech, kdy nějaký velkými světovými pódii rozmazlený klávesák vyžaduje dokonalé stereo. Což se nám zrovna, co čert nechtěl, stalo. Tomu, kdo mi zaplatí pivo, prozradím, jak jsme tuto situaci správně „po česku“ úspěšně vyřešili.

Příznám se, že se mi po skončení testování s JBL PRX715 nebude chtít příliš loučit. Zvukově jsou totiž plně srovnatelné s naším stávajícím italským systémem, ale jsou o něco variabilnější v použití, dají se vhodněji umístit v prostoru a především se lépe nosí.

Indikační LED na přední straně boxu je možné v případech, kdy by její jasně modré světlo mohlo působit rušivě, deaktivovat tlačítkem na zadním panelu.

Pro větší rentálnu, která má na každou akci nasmlouvanou armádu potetovaných svalnatých bedňáků tento parametr nemusí hrát žádnou roli, pro lokální zvukaře, samosebeozvučující kapely, party DJs a další zvukopotřebné nešťastníky, kteří musí každý kousek vybavení „vzít do teplejch“ může být hmotnost techniky jedním z prvků, který rozhodne o tom, zda půjdou po kšeftu spát spokojení nebo našťvaní a také o tom, v kolik hodin to bude.

A pokud se dobrý zvuk, variabilita, ergonomie a jednochlapová transportovatelnost spojí v jednom produktu s logem renomovaného světového výrobce a celek je následně korunován vcelku přijatelnou cenou, pak je jistě doporučeníhodné jít si JBL PRX715 alespoň někým vyzkoušet.